

На основу члана 250. став 5. Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 04/17, 19/18 и 54/19), члана 5. став 1. тачка б, члана 20. став 2. тачка б. и члана 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 59/13 и 4/17), те члана 6. став 1. тачка б. и члана 19. став 1. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на 50. сједници, одржаној дана 20.02.2023. године, д о н о с и

О Д Л У К У **О МИНИМАЛНИМ ЗАХТЈЕВИМА** **ЗА КАПИТАЛ И ПРИХВАТЉИВЕ ОБАВЕЗЕ**

Предмет

Члан 1.

- (1) Овом Одлуком се детаљније разрађује начин утврђивања и критеријуми на основу којих се утврђују минимални захтјеви за капитал и прихватљиве обавезе (у даљем тексту: MREL захтјев), те рок у којем су банке дужне исти да испуне.
- (2) Овом Одлуком ближе се прописују услови под којима се прихватљиве обавезе из члана 249. став 1. Закона о банкама Републике Српске (у даљем тексту: Закон) укључују у израчунавање MREL захтјева и користе за испуњење MREL захтјева.
- (3) Одредбе ове Одлуке се примјењују на банке којима је Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) издала дозволу за рад у складу са одредбама Закона и на банкарске групе које су предмет контроле Агенције на консолидованој основи.

MREL захтјев

Члан 2.

- (1) MREL захтјев представља минимални износ регулаторног капитала и прихватљивих обавеза који обезбеђују способност банке да покрије одговарајући износ губитака (у даљем тексту: износ за покриће губитака) и да по потреби осигура износ потребан да након покрића губитака, банка поново успостави стопу адекватности регулаторног капитала на нивоу којим би се омогућило њено даље неометано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту, односно за осигурање континуитета критичних функција, а све у складу са преферираном стратегијом реструктурирања (у даљем тексту: износ за докапитализацију).
- (2) Агенција MREL захтјев утврђује и израчунава у складу са чланом 250. Закона и одредбама ове Одлуке, минимално у висини збира износа за покриће губитака и износа за докапитализацију утврђених у складу са чл. 4, 5. и 6. ове Одлуке, а који банка испуњава сумом прихватљивих обавеза и регулаторног капитала.
- (3) Агенција утврђени MREL захтјев исказује као процентуално изражен однос збира прихватљивих обавеза и регулаторног капитала и збира регулаторног капитала и укупних обавеза банке.
- (4) Ниво потребног MREL захтјева се за банку, односно банкарску групу, утврђује рјешењем Агенције.
- (5) Ниво потребног MREL захтјева редовно се прати и по потреби ажурира, минимално у склопу редовног планирања реструктурирања.
- (6) Ниво потребног MREL захтјева је у непосредној вези са одабраном стратегијом реструктурирања и одабраним инструментом, односно инструментима реструктурирања који се планирају примјенити приликом реструктурирања одређене банке и то:
 - 1) За банке за које је одабрана стратегија реструктурирања наставка пословања цијеле банке примјеном инструмента реструктурирања властитим средствима банке, ниво MREL захтјева осим адекватног износа за покриће губитака у реструктурирању, мора константно одржавати и одговарајући износ за докапитализацију на нивоу који је довољан за одржавање капиталних захтјева прописаних Законом, те задржавања довољног повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања.

- 2) За банке код којих је одабрана стратегија реструктурирања очувања критичних функција преносом тих функција на другу банку или на банку за посебне намјене, износ за докапитализацију мора бити довољан само за покриће повећаних капиталних захтјева примаоца дијела имовине и обавеза банке у реструктурирању, а који произилазе из преузетог дијела имовине.
- 3) За банке за које се у току процјене могућности реструктурирања утврди да је ликвидација или стечај банке оправдан и спроводив, MREL захтјев представља само износ за покриће губитака, док је износ за докапитализацију једнак нули.

Критеријуми за утврђивање MREL захтјева

Члан 3.

- (1) Ради примјене критеријума из члана 250. став 3. тачка 1. Закона, Агенција утврђује могућност остваривања циљева реструктурирања примјеном расположивих инструмената реструктурирања, а нарочито инструмента реструктурирања властитим средствима.
- (2) У случају примјене инструмента реструктурирања властитим средствима над банком, а ради примјене критеријума из члана 250. став 3. тачка 2. Закона, Агенција утврђује да ли банка располаже са довољним износом прихватљивих обавеза и регулаторног капитала како би била у могућности да изврши покриће губитака те према потреби осигура довољан износ за успостављање стопе регулаторног капитала на нивоу којим би се омогућило несметано пословање банке и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту.
- (3) Приликом примјене критеријума из члана 250. став 3. тачка 3. Закона, Агенција процјењује које би прихватљиве обавезе на основу члана 249. став 4. Закона могле бити изузете од примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке или пренесене примјеном другог инструмента реструктурирања у складу са планом реструктурирања, а да се обезбиједи да банка има довољно других прихватљивих обавеза како би се покрили губици и поново успоставио показатељ адекватности капитала банке на нивоу који омогућава даље несметано пословање.
- (4) Након што идентификује обавезе из става 3. овог члана, Агенција води рачуна о томе да MREL захтјев буде утврђен у износу који обезбјеђује одговарајуће покриће губитака и докапитализацију банке без отписа, односно конверзије тих обавеза, на начин којим се не нарушавају начела из члана 223. Закона.
- (5) Приликом примјене критеријума из члана 250. став 3. тачка 4. Закона, Агенција процјењује да ли капитални захтјеви који важе за банку, остале мјере у поступку контроле и мјере за рјешавање или отклањање препрека за реструктурирање, на одговарајући начин одражавају величину, пословни модел, модел финансирања и ризични профил банке, те да ли постоји потреба да се утврђивањем већег или мањег износа MREL захтјева исправи евентуална несразмјера.
- (6) Приликом примјене критеријума из члана 250. став 3. тачка 5. Закона, Агенција води рачуна о томе да MREL захтјев буде утврђен у зависности од процјене могућег износа средстава Фонда за осигурање депозита којим управља Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине, а који би се могли искористити за финансирање реструктурирања у складу са одредбама закона којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине.
- (7) Примјеном критеријума из члана 250. став 3. тачка 6. Закона, Агенција утврђује да ли би престанак пословања банке представљао ризик на стабилност финансијског сектора, укључујући ширење финансијских потешкоћа и на друге банке с обзиром на њихову међусобну повезаност или повезаност са другим дијеловима финансијског сектора.
- (8) Уколико сматра да је потребно, Агенција може приликом израде плана реструктурирања одредити нижу или вишу стопу адекватности капитала од стопе утврђене у складу са чланом 37. став 5. Закона и чланом 5. став 2. ове Одлуке.
- (9) При утврђивању MREL захтјева из члана 2. став 1. ове Одлуке, Агенција може одредити да се исти испуни дијелом и инструментима за које је банка уговорила да се, у случају примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке, отписују или конвертују у потребној мјери прије отписа или конверзије других прихватљивих обавеза, као и да се, у

случају ликвидације или стечаја, обавезе по тим инструментима исплаћују након измирења осталих прихватљивих обавеза – ако процијени да би се отписом или конверзијом ових инструмената ефикасније остварили циљеви реструктурирања, односно умањили трошкови реструктурирања.

- (10) Приликом утврђивања MREL захтјева из квалификовано прихватљивих обавеза и укупних обавеза искључује се субординисани дуг и друге обавезе које су већ укључене у регулаторни капитал, а обавезе из финансијских деривата укључују се у укупне обавезе из члана 2. став 3. ове Одлуке, обзиром да се у потпуности признаје уговорено право друге уговорне стране на нетирање, те се обавезе из финансијских деривата узимају у нето износу.

Износ за покриће губитака

Члан 4.

- (1) Приликом утврђивања износа за покриће губитака, Агенција полази од тренутних капиталних захтјева, који се примјењују на банку у складу са чланом 37. став 4. и 5. Закона.
- (2) За утврђивање износа за покриће губитака примјењује се укупан износ изложеност ризику банке на појединачном основу, како је дефинисана чланом 34. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака.
- (3) Износ за покриће губитака представља производ укупног износа изложености ризику и капиталних захтјева за банку (збир износа потребног капитала за испуњење минималне стопе регулаторног капитала и додатног капиталног захтјева).

$$\text{Износ за покриће губитака} = \text{укупан износ изложености ризику} \times \left(\begin{array}{l} \text{минимални} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} + \begin{array}{l} \text{додатни} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} \right)$$

- (4) Уколико је износ за покриће губитака израчунат на начин како је дефинисано у ставу 3. овог члана мањи од износа који је потребан да би се испунио минимални захтјев за финансијску полуку, тада се као износ за покриће губитака узима износ минималног захтјева за финансијску полуку утврђен у складу са чланом 37. Одлуке о израчунавању капитала банака.

Износ за докапитализацију

Члан 5.

- (1) Приликом утврђивања износа за докапитализацију, Агенција полази од тренутних укупних капиталних захтјева који се примјењују на банку у складу са чланом 37. Закона, те члановима 34. и 37. Одлуке о израчунавању капитала банака.
- (2) Износ за докапитализацију укључује и износ који је потребан за одржавање повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања, чији је стандардни износ једнак захтјеву за комбиновани заштитни слој у складу са чланом 39. и 40. Одлуке о израчунавању капитала банака.
- (3) Утврђивање укупног износа изложености ризику као варијабле за утврђивање износа за докапитализацију зависи од префериране стратегије реструктурирања и инструмента реструктурирања који се планирају примијенити приликом реструктурирања одређене банке и то:
- 1) Код примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке за одређивање износа за докапитализацију примјењује се укупан износ изложености ризику, дефинисан чланом 34. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака, на појединачном основу.
 - 2) Код примјене инструмента преноса дијела имовине или обавеза на банку купца или банку за посебне намјене за одређивање износа за докапитализацију примјењује се процијењена изложеност ризику дијела имовине која је предмет преноса.
 - 3) Износ за докапитализацију представља производ укупног износа изложености ризику банке и укупних капиталних захтјева за банку (збир износа потребног капитала за испуњење минималне стопе регулаторног капитала, додатног капиталног захтјева и комбинованог заштитног слоја).

$$\text{Износ за докапитализацију} = \text{укупан износ изложености ризику} \times \left(\begin{array}{l} \text{минимални} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} + \begin{array}{l} \text{додатни} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} + \begin{array}{l} \text{комбиновани} \\ \text{заштитни} \\ \text{слој} \end{array} \right)$$

- (4) Уколико је износ за докапитализацију израчунат у ставу 4. овог члана, мањи од износа који је потребан да би се испунио минимални захтјев за финансијску полугу, тада се као износ за докапитализацију узима износ минималног захтјева за финансијску полугу.

Прилагођавање износа за докапитализацију

Члан 6.

- (1) Агенција може износ за докапитализацију из члана 5. став 4 ове Одлуке прилагодити у два сегмента: у дијелу висине укупног износа изложености ризику након реструктурирања и у дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве.
- (2) У дијелу који се односи на укупни износ изложености ризику банке након реструктурирања, а у зависности од ризичног профила банке, Агенција може умањити укупан износ изложености ризику, утврђен у складу са чланом 34. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака, за укупан износ за покриће губитака, који не може бити већи од 8% износа укупне активе банке, полазећи од тога да је укупна актива банке на мањем нивоу у тренутку кад је већ јасно да ће над банком бити покренут поступак реструктурирања.
- (3) У дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве може се претпоставити да ће очекивани општи профил ризичности банке након реструктурирања бити нижи, па са тог аспекта Агенција, приликом одређивања потребног износа за докапитализацију, може умањити наложени додатни капитални захтјев из члана 37. став 5. Закона до максимално 50%.

MREL захтјев за банкарску групу

Члан 7.

- (1) Агенција утврђује MREL захтјев за банкарску групу над којом Агенција обавља контролу на консолидованом основу и то на начин како је описано у члановима 4, 5. и 6. ове Одлуке, поштујући критеријумс из члана 250. став 3. Закона и члана 3. ове Одлуке.
- (2) Изузетно од члана 4. став 2. за одређивање износа за покриће губитака примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованом основу.
- (3) Изузетно од члана 5. став 3. тачка 1. ове Одлуке за одређивање износа за докапитализацију примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованом основу, али само за оне чланице групе код којих ликвидација или стечај није оправдан или спроводив.
- (4) Надређена банка у банкарској групи обавезна је, поред одржавања MREL захтјева на појединачном основу, одржавати MREL захтјев и на консолидованом основу за банкарску групу.
- (5) MREL захтјев за банкарску групу испуњава се регулаторним капиталом, те прихватљивим обавезама надређене банке у банкарској групи на консолидованој основи.

Услови за укључивање прихватљивих обавеза у израчунавање MREL захтјева

Члан 8.

- (1) Прихватљиве обавезе банке укључују се у израчунавање MREL захтјева само ако испуњавају сљедеће услове (квалификовано прихватљиве обавезе):
 - 1) инструмент на основу кога је настала обавеза банке издат је и у потпуности уплаћен,
 - 2) повјерилац по основу обавеза није сама банка, нити је банка за њу дала гаранцију, јемство или друго средство обезбјеђења,
 - 3) банка није непосредно ни посредно финансирала улагање у инструмент, односно обавезу,
 - 4) преостали рок доспијећа обавезе је најмање годину дана,
 - 5) обавеза није настала по основу финансијских деривата,
 - 6) обавеза није настала по основу осигураног депозита,
 - 7) обавеза није настала по основу депозита чија је намјена обезбјеђење потраживања банке, или је обавеза настала по основу таквог депозита, а износ те обавезе је већи од износа потраживања – за разлику између износа обавезе и износа потраживања.

- (2) Ако је на основу обавезе из става 1. овог члана повјериоцу дато право да захтијева пријевремену отплату, роком доспијећа из тачке 4. тог става сматра се први датум када повјерилац може да захтијева пријевремену отплату.
- (3) У израчунавање MREL захтјева не могу се укључити прихватљиве обавезе настале на основу уговорних односа на које се примјењује страно право, ако се, према том праву, не може извршити рјешење Агенције којим се врши конверзија у капитал или отпис (смањење) главнице обавеза или дужничких инструмената.
- (4) Банка треба да, за прихватљиве обавезе уређене страним правом, посједује одговарајући доказ о томе да се рјешење Агенције, којим се врши конверзија у капитал или отпис (смањење) главнице обавеза или дужничких инструмената, може извршити према мјеродавном праву, те да обезбиједи да уговори који се односе на прихватљиве обавезе уређене страним правом, испуњавају захтјеве из члана 256. став 1. Закона.

Рок за испуњење MREL захтјева

Члан 9.

- (1) Агенција на основу члана 250. Закона и одредби ове Одлуке, рјешењем утврђује MREL захтјев за банку који банка са утврђеним роком мора испуњавати.
- (2) Рок из става 1. овог члана не може бити дужи од 4 године. У циљу испуњавања MREL захтјева у утврђеном року, Агенција ће банци одредити планиране нивое MREL захтјева на годишњем нивоу које банка мора испунити.
- (3) Примјена ст. 1. и 2. овог члана не спречава Агенцију да у складу са процјеном ревидира рок за испуњење MREL захтјева, узимајући у обзир:
 - 1) измјену стратегије и инструмента реструктурирања за банку;
 - 2) промјену финансијског положаја банке;
 - 3) могућност да банка изврши замјену обавеза које више не испуњавају критерије прихватљивости или доспијећа и
 - 4) остале објективне околности које онемогућавају испуњење MREL захтјева у утврђеном року.
- (4) По истеку рока из овог члана, MREL којим банка располаже мора бити једнак минималним захтјевима за капитал и прихватљиве обавезе, утврђеним у складу са чланом 250. став 2. Закона и одредбама ове Одлуке.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 10.

- (1) Ова Одлука ступа на снагу осмог дана, од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- (2) Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о минималним захтјевима за капитал и прихватљиве обавезе банке („Службени гласник Републике Српске“, број 20/18).

Број: УО- 410 /23

Датум, 20.02.2023. год.

